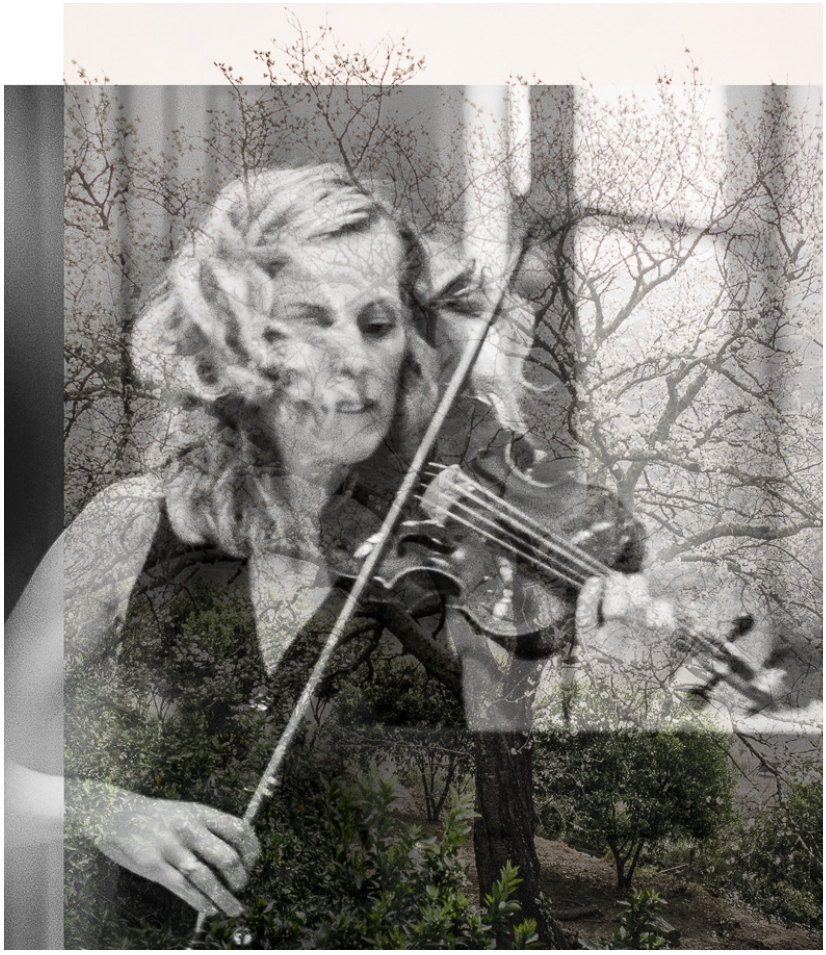
HOLLAND
BAROQUE

Bachs Königin

September 2021

Programma

Johann Sebastian Bach

Arrangementen: Judith Steenbrink en Tineke Steenbrink

BWV 529 Sonata

I. *Allegro*

II. *Largo*

III. *Allegro*

BWV 526 Sonata + 974 Concerto

I. *Vivace (uit: BWV 526)*

II. *Adagio (uit: BWV 974)*

III. *Allegro (uit: BWV 526)*

BWV 592 Concerto + BWV 648 Meine Seele erhebt den Herren

I. Allegro (uit: BWV 592)

II. BWV 648

III. Presto (uit: BWV 592)

BWV 617 Herr Gott, nun schleuß den Himmel auf

BWV 615 In dir ist Freude

BWV 542 Fuga

BWV 582 Passacaglia

Musici

Viool I
Judith Steenbrink
Simone Pirri
Anna Jane Lester
Kirsti Apajalahti

Viool II
Chloe Prendergast
Katarina Aleksić
Joseph Tan
Weronika Zimnoch

Altviool
Emma van Schoonhoven
Marta Jiménez

Cello
Tomasz Pokrzywinski
Barbara Kernig

Contrabas
Michał Bąk

Luit
Israel Golani

Orgel en klavecimbel
Tineke Steenbrink
Fritz Siebert

Traverso
Georgia Williams

Hobo en blokfluit
Tatjana Zimre
Rodrigo López Paz

Barokfagot
Wouter Verschuren

Bachs Königin

Over de achtergronden van het programma heeft NPO Radio4 een podcast gemaakt met Judith en Tineke Steenbrink. Te beluisteren via de website van Holland Baroque en via Soundcloud.

Door Judith en Tineke Steenbrink

Zijn mooiste stukken schreef Bach misschien wel voor het orgel. Het was zijn lievelingsinstrument. Holland Baroque geeft deze meesterwerken in een nieuw programma door aan het orkest.

Tineke Steenbrink: "Het orgel, ook wel de 'Koningin der instrumenten' genoemd, wordt door een kleine groep liefhebbers enorm gewaardeerd. Zij kennen vaak elke noot van Bachs orgelrepertoire. Wij van Holland Baroque vinden het spannend om deze werken met het orkest op een andere manier te presenteren. Door zijn werken noot voor noot te arrangeren leren we Bach weer beter kennen. Wat hebben we zijn speelse virtuositeit bewonderd! In dit repertoire komt zijn uitbundige kant ruimschoots aan bod. Een feest!"

Judith Steenbrink: "Het was fascinerend om te zien hoe Bach in zijn Concerto in G (BWV 592) met het vioolconcert van Johann Ernst Prinz von Sachsen-Weimar gespeeld heeft. Bach herschreef dat vioolconcert tot een solo orgelwerk. Het thema van het derde deel zette hij letterlijk naar zijn orgelhand. Wat weer lastig ligt voor violisten. Ook maakte hij het thema spannender door met harmonieën te variëren. Als je de versies naast elkaar legt dan doet die van Bach bijna ondeugend aan. Kijkend naar de twee partituren hebben wij onze eigen versie gemaakt."

Tineke: "Deze Johann Ernst Prinz von Sachsen-Weimar moet trouwens een uitzonderlijk muzikaal talent zijn geweest. Kort na terugkomst van zijn studie in Utrecht (!!!) werd hij ziek en hij stierf op 19-jarige leeftijd. Hij liet onder andere zes vioolconcerten na, later uitgegeven door G.Ph. Telemann. Tijdens zijn studie in Nederland verzamelde hij partituren van o.a. Vivaldi, waarvan Bach later weer gebruik maakte."

Judith: "Mijn zus Tineke en ik werken altijd samen, tijdens het musiceren maar ook in de voorbereiding van programma's: het kiezen van stukken en het klaarmaken van het stemmenmateriaal. Onze arrangementen sturen we over en weer totdat we allebei denken dat het goed is. Het is voor ons een spel en tegelijkertijd een zeer serieuze aangelegenheid om ten alle tijden de oude compositieregels te eerbiedigen. Zonder dat geen barok."

Tineke: "Het was spannend hoe het zou klinken als de spelers van Holland Baroque de noten leven zouden inblazen. Ons doel is dat de arrangementen zo speelbaar mogelijk zijn en zo natuurlijk mogelijk klinken. Het doel van een arrangement is dat je niet hoort dat het een arrangement is."

Judith: "Het was interessant om te zien dat de tien vingers en twee voeten van Bach als organist toch minder stemmen spelen dan de basis van het vierstemmige orkest. Dat had ik niet verwacht. Een ontdekking vond ik ook het gebruik van de contrabas als symbool voor de vaak imposante, lage noten van

de orgelpedaal. Wanneer Bach dit inzet in een 'orgelpunt' klinkt het imposant, overweldigend. In barokrepertoire is het gebruikelijk dat de contrabassist zijn partij simplificeert. Het geeft meer helderheid aan de structuur van de compositie. Door in onze arrangementen de contrabas en cellopartij nu ook te differentiëren, konden we het effect van de lage pedaalnoten van het orgel nabootsen. Ik ben benieuwd of dit effect van een volle, koninklijke orgelklank in het orkest te horen zal zijn."

Judith: "We hebben een keuze gemaakt uit het grote orgelrepertoire van Bach. We hebben stukken gekozen en andere laten liggen. De beroemde Toccata & Fuga BWV 565 bijvoorbeeld is (toch) op de plank blijven liggen. Wel aan begonnen, een jaar geleden al. Ik liep vast, kon op een gegeven moment niet door de bombastische kant van het stuk heen kijken. Misschien lukt dat een volgende keer. Er is zoveel. Het belangrijkste is dat we laten zien dat Bach zoveel kanten heeft."

Biografie Holland Baroque

Holland Baroque is een eigenzinnig barokorkest dat zijn instrumenten durft te laten zingen, dansen, huilen en lachen. Dit alles vanuit traditie, vernieuwing, verrassing en een vleugje entertainment. Holland Baroque werkt sinds zijn oprichting in 2006 samen met vele solisten, componisten, koren en theatermakers.

Ontmoetingen met solisten monden regelmatig uit in warme vriendschappen en ontsluiten nieuwe klankwerelden. De soepele vermenging van de fluweelzachte toon van Eric Vloeimans met de cornetto liet horen dat barok een geluid van nu is. Samen met deze trompetfluisteraar ontving Holland Baroque dan ook een Edison voor het album Carrousel.

De tournees met pianovirtuoos Leszek Możdżer lieten zien dat ook in een barokorkest een partituur voortdurend kan veranderen wanneer de componist zich al improviserend tussen de musici bevindt. Cellist Giovanni Sollima componeerde een aantal stukken voor Holland Baroque. Napolitaanser had hij niet kunnen schrijven: wederom een eerbetoon aan vroeger en tegelijkertijd zo fris als een hoentje. Holland Baroque en Reinbert de Leeuw werden boezemvrienden tijdens hun zoektocht naar zijn waarheid achter Bachs Matthäus Passion. De documentaire die Cherry Duyns daarvan maakte, draaide maandenlang in de bioscopen. Bach in de cinema: een unicum.

Oprichters Tineke en Judith Steenbrink zijn als artistiek team het kloppend hart van het ensemble. Deze baroktweeling bewaakt de klank van het ensemble, maakt eigenzinnige programma's en herschrijft repertoire naar de hand van Holland Baroque. Na jaren van muzikale ontmoetingen is het ons glashelder: barok is op vele plekken te vinden. Barok is nu.

Lars Ulrik Mortensen, Hidemi Suzuki, Amandine Beyer, Nederlands Kamerkoor, Cappella Amsterdam, Radialsystem, Orkater, Marco Ambrosini, Dorothee Mields, Aisslinn Nosky, Toshio Hosokawa, Nico Muhly en vele anderen deelden eerder het podium met Holland Baroque.

HOLLAND
BAROQUE

Nagenieten?

T-Shirt Bachs Königin
Tijdens het concert dragen wij T-shirts, speciaal gemaakt voor dit programma, door Anna Jane Lester (violiste Holland Baroque). Gewoon om dat we er zin in hebben. Het brengt ons nog meer samen. Het gevoel van een minifestival.
Geïnteresseerd? Koop het shirt na afloop van het concert of ga naar www.hollandbaroque.com/winkel

Bachs Königin: zijn orgelwerken voor orkest
Haarlem, Eindhoven, Arnhem en Vries; door het hele land is Bachs Königin te beluisteren. Wil je alvast intekenen op de cd die we aan het opnemen zijn? Stuur een mail naar info@hollandbaroque.com

SCAN ME

Webshop met cd's
Bekijk onze cd's in de webshop. We hebben recent 2 nieuwe albums opgenomen. In onze webshop leest u er alles over:
- Polonoise (Telemann)
- Brabant 1653 (Noord-Brabantse muziekleven in de 17e eeuw)

Vriend worden van Holland Baroque?
Dat kan al vanaf 50 euro per jaar. We kunnen uw steun goed gebruiken.
Door vriend of donateur te worden, ondersteunt u niet alleen in financiële zin alle prachtige, gedurfde, innovatieve en educatieve projecten, maar u steunt ons óók in persoonlijk opzicht. Het draagvlak dat u samen met anderen vormt is belangrijk voor ons bestaansrecht. Wij hebben een ANBI-status, hetgeen u fiscaal voordeel kan opleveren.
www.hollandbaroque.com

Nieuwsbrief
Wilt u op de hoogte blijven, schrijf u dan na afloop in voor onze maandelijkse nieuwsbrief en ontvang ons demo-album.

Gemeente Utrecht

Mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en mede mogelijk gemaakt door de vrienden van Holland Baroque